Incipit prologus beati Hieronimi in marcum euangeliſtam.

Marcus euāgeliſta dei electus· et petri in baptiſmate filiuſ atqꝫ in diuino ſermone diſcipulus· ſacerdotium in iſrael agens· ſcd̄m carnem leuita· ꝯuerſus ad fidem chriſti· euangeliū in ytalia ſcripſit· oñdens in eo quid ⁊ generi ſuo deberet et
ſ Confirmationem.
chriſto. Nam initium principii in
ſ Que eſt de iohanne baptiſta qui eſt de genere marci qꝛ de tribu leuitica· ⁊ ita oſtendit marcus quid debeat generi ſuo
voce prophetice exclamatōnis in
ſ ·i· dignitatis.
ſtituens· ordinem leuitice electio
ſ Id eſt· ſola
nis oñdit: vt predicans predeſti
gratia dei creatum.
natum iohannē filium zacharię in
ſ Id eſt, ad hoc emiſſum ut eſſet vox ⁊ angel⁹ annunciās que notātur in illis duabus autoritatibus vox clamātis, ⁊ ecce ego mitto a·
voce angeli annunciātis emiſſum non ſolum verbum carnem factū:
ſ Eccleſiam.
ſed et corpus domini in omnia ꝑ
ſ Id eſt· predicationem filii dei
ſ Quod oſtendit ibi ante faciem tuam· ⁊ ante te ·ſ· hominē· ⁊ hoc eſt quod chriſto debet.
ſ Iohānis ſ Id eſt, cariſſimatum impletum donis.
verbum diuinę vocis animatum
ſ Hoc ibi qui preparabit viam tuam· ⁊ ibi· Parate viam domī rectas facite ſemitas. ⁊ hoc item debet chriſto·
initio euangelicę predicatōnis oſtenderet· vt qui hęc legens ſciret
ſ vel legere·
ſ Scꝫ iohanni cui principiū carnis in virtute domini ⁊ operatione.
cui initiū carnis in domino· ⁊ ihū
ſ Se eſſe h.
aduenientis habitaculū caro de
† ſut in ſe inueniret illa caro ſ filium dei
beret agnoſcere· †atqꝫ in ſe verbū
ſ Iohannis ſ id eſt· in adā ⁊ eua ⁊ dyabolo
vocis quod in conſonantibuſ per
ſ illa caro ſ id eſt· recuperet in chriſto·
diderat inueniret. Deniqꝫ ⁊ perfecti euangelii opus intrans· ⁊ a baptiſmo domini predicare deuꝫ inchoans· non laborauit natiuita
† ſ id eſt· in mattheo pluralis pro ſingulari· vel qꝛ plures ante eum ſcripſerūt.
tem carnis quam †in prioribus viderat dicere· Sed totius expri
† ſ Non numeruꝫ ieiuniūꝫ ꝫ ·i· n· quod quaſi ſub
mens expoſitionē deſerti † ieiuniū
eſt numero pro myſterio numeri·
numeri· temptatōnē dyaboli. congregationem beſtiarum· ⁊ miniſterium protulit angelorū· ⁊ inſtituens nos ad intelligendum ſingu
† ſ id eſt· matthei dicta deſtituerꝫ.
la in breui compingens· ne† autoritatem facte rei demeret· et perfi
ſ id eſt pretermiſſum ab eo ſupplerꝫ.
ciendi operis plenitudinem nō negaret. Deniqꝫ amputaſſe ſibi poſt fidem pollicem dicitur: vt ſacerdotio reprobus haberet̄. Sed tantū
ſ fidelibus volētibus ipſum paſtorem·
ꝯſentiens fidei predeſtinata potuit electio· vt nec ſic in opere verbi perderet qđ prius meruerat in genere. Nam alexandrię epūs fuit. Cuius per ſingula opus fuit ſcire euangelii in ſe dicta diſponere· et diſciplinā in ſe legis agnoſcere· et diuinaꝫ in carne domini intellige
† ſut prius faciamus opera bona p⁹ doceamus
re naturam. †Quę in nos primuꝫ oportet requiri: dehinc inquiſita volumus agnoſci· hn̄tes mercedē
ſ hn̄ exhortatōis. ſ tm̄.
exhortationis: quoniam qui plantat ⁊ qui rigat vnum ſunt· qui aūt incrementum preſtat deus eſt.

Hieronimus. Quattuor ſunt qualitates de quibꝰ ſancta euangelia ꝯtexuntur. Precepta· mandata testimonia· exempla· In preceptis iuſticia· in mandatis caritas· in teſtimoniis fides· in exēplis perfectō. Precepta· hmōi· In viaꝫ gentium ne abieritis· hoc eſt· diuertere a malo. Mandata vt hoc· Mandatū nouuꝫ do vobis vt diligatis inuicem· hoc ē facere bonum et caritatem implere. Teſtimoīa quę in ore duorꝫ vel trium teſtium: vt hoc. Iohānes teſtimoniū perhibet de me: ſed habeo teſtimonium maiuſ iohanne· eſt enim pater· qui teſtimoniū ꝑhibet de me· Exempla vt hoc· Diſcite a me: qꝛ mitis ſum ⁊ humil corde· ⁊ eſtote perfecti ſicut ⁊ pater veſter ⁊c· ⁊ alibi. Exempluꝫ enī dedi vobis v· ⁊ v· i· f. De his enim dauid Preceptum dn̄i lucidum ill· Hyſtoriā maxime precepta ꝯtinēt. Et alibi· latū mādatū tuū nimiſ· qꝛ q̄ diligit ꝓximū totā legē impleuit. Item teſtimonia tua intellexi· ⁊ alibi· Teſtimoniū dn̄i fidele· qꝛ pl⁹ fide animi q̄ꝫ oculis carnis teſtimoniū indiget. Quarto· iudicia dn̄i v· i· i· ſ· i. Vt ſic, ſ· ſint iudiciorꝫ noſtrorꝫ exempla iuſtificata· ſicut in iudiciis dei ꝓpata hēm⁹. Vnidē alibi A iudiciis· n· tuis timui In quo enī iudicio iudicauerim⁹ iudicabitur de nobis. In his quattuor qualitatibus ſunt· timor· fides· ſpes· caritas. Timore nanqꝫ incipim⁹· fide ſeruamus quę incipimus· ſpe erigimur· caritate ꝯſummamur. Finis enim precepti eſt charitas. Hi ſunt quattuor menſes quos chriſtus ante meſſem predixit dicens: Nonne quattuor menſes ſunt vſqꝫ ad menſeꝫ: Vt ⁊ nos per precepta dn̄i atqꝫ mandata ac teſtimonia ⁊ exempla maturos poſt iudiciū metamus fructus cum gaudio· qui in lacrimis timoris ſemina penitētię iactauim⁹ in terra nr̄os portantes charitatis manipuloſ cū gaudio metamus in celo.

Hiero· Marcus euāgiliſta dei· petri diſcipulus· leuiticuſ genere· et ſacerdos, in ytalia hoc ſcripſit euangeliū· prim⁹ alexandrię epūs· cui⁹ per ſingula op⁹ euangelii dicta ſcire· ⁊ in ſe diſponere· ⁊ diſciplinā in ſe legis agnoſcere· ⁊ diuinā dn̄i in carne intelligere naturam· Qui ſeminat p⁹ mattheū qui fremit vt leo· qui volat vt aquila· qui diſcit vt homo· qui immolat vt ſacerdos· qui irrigat vt flumen· qui floreſcit vt ager· qui feruet vt vinum

Chriſtus enī de quo loquitur· vt homo naſcendo· vitulus moriēdo· leo reſurgendo aquila aſcendendo.

Hie· Marcū pene intactum· maiores noſtri preterEūt· quia pene eadem quę mattheus narrat licet quibuſdam diſtinctis teſtimoniis· vt alterius ala alam alterius tangat animalis· et rota rotam eadem via ſequatur· et verſis adinuicem vultibꝰ ſe ſe animalia ꝯtueantur. In primo canone marcuſ cum mattheo lucaqꝫ comitatur et iohanne In ſcd̄o cuꝫ mattheo ⁊ luca. In quarto cuꝫ mattheo et iohanne· In ſexto canone comitatur ſemper cum mattheo. Vt duo anuli in vno vecte· id eſt· in quadragintanouem capitulis. In octauo canone cuꝫ luca comitatur in tredecim capitulis. In ꝓpriis vero quę maxime vtcunqꝫ explanare diſpono decem ⁊ octo incedit ſpaciatim capitulis· quę ſimul omnia ducenta trigintatria ſunt capitula.

Marcuſ: excelſuſ mandato. Lucaſ: iſte conſurgens vel ipſe eleuās.

B· Marcus petri diſcipulus rogatu romanorꝫ euangelium ſcripſit: vt quod petr⁹ verbo predicauerat· conſeruaretur in perpetuum litterarum memoria.

Primo expulſio demoniſ in ſynagoga ab homīe. Scd̄o: liberatio ſocr⁹ ſymonis a febre. Tercō: leproſuꝫ mūdauit Quarto: paraliticū curauit· Quinto: in ſynagoga manū aridam curauit. Sexto: demoniacum a legione poſſeſſum: liberauit. Septimo: fluxum ſanguinis tactus a muliere reſtrinxit. Octauo: filiam yairi in domo ſuſcitauit. Nono: quinqꝫ panibus quinqꝫ milia hominum ſatiauit. Decimo a filia ſyrophenīſſę demonium expulit. Vndecimo: ſurdi ⁊ muti hoīs aures ⁊ linguam aperuit. Duodecimo: cecū extra vicū bethſaide illuminauit· Tredecimo quattuor milia ſeptē panibꝰ ſaturauit. Quartodecimo hoīeꝫ a ſurdo et muto ſpū qđ diſcipuli nequibant liberauit.